

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1990

BRNO 1993

s linií rýžek na rozhraní hrdla a výdutě, zlomky dalších šálků, hrnců a oblé mísy). Objekt č. 1/90 obsahoval nevýrazný materiál snad mladobronzový (zlomky amfory s drsněnou výdutí a hlazeným hrdlem), z obj. č. 2 a 3/90 byla získána nepočetná keramika pozdního halštatu se staršími intruzemi snad starobronzovými (?) a mohylovými.

Poznámka:

¹⁾ V období října 1990 - ledna 1991 Muzeum Vyškovska, Vyškov.

Literatura

BUDAY, T. red. 1963: Geologická mapa ČSSR. Mapa předčtvrtohorních útvarů. List M-33-XXIX Brno. Praha.

Rettungsgrabung auf der prähistorischen Siedlungsfläche bei Drnovice (Bez. Vyškov). Im Dezember 1990 wurden beim Wasserleitungsbau Drnovice-Kyjov, im östlichen Ausläufer des Drnovicer Katasters bei der Straße nach Vyškov vier eingetiefte prähistorische Siedlungsobjekte erfaßt. Eine Vorratsgrube enthielt wenig, aber charakteristisches Material der mitteldanubischen Hügelgräberkultur, das gemeinsam mit einer Beimischung von vielleicht altbronzezeitlicher Keramik auch in zwei späthallstattzeitlichen Gruben vorkam. Das letzte Objekt datiert eine ausdruckslose Keramik vermutlich in die jüngere Bronzezeit.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM V LEDNICI (okr. Břeclav)

Evženie Klanicová - Jaroslav Peška, RM Mikulov

Při kopání základů rodinného domu (č. p. 108) bylo narušeno 8 objektů, jejichž profily se rýsovaly ve vnitřní stěně výkopu. Z technických důvodů byla většina objektů pouze vzorkována. Nejméně 3 obj. (zásobnice konického tvaru) jsou datovány do starší doby bronzové, přičemž obj. č. 7 obsahoval souvislou vrstvu škeblí napříč celou jámou. Zajímavou situací představovala superpozice objektů, označených jako číslo 6a, 6b, 6c. V horní vrstvě se nacházela polozemnice vyplněná šedým popelovitým zásypem, datovaná střepovým materiálem do doby římské a pod ní zbytek jámy velatické kultury, poslední obj. velká kúlová jamka o průměru 50-60 cm obsahovala římský střep. Může tedy souviset s polozemnicí (obj. č. 6a), obsahující kromě střepů i velké množství uhlíků. Poněkud stranou zmíněných objektů byl objeven kostrový hrob. Dospělý jedinec byl uložen v poloze natažené na zádech s rukama podél těla, s hlavou orientovanou k západu, bez nálezů.

Rettungsgrabung in Lednice (Bez. Břeclav). Beim Fundamentaushub für das Familienhaus Nr. 108 wurden in der Aushubswand 8 Siedlungsobjekte entdeckt und aus diesen Proben entnommen. Drei gehörten in die ältere Bronzezeit, weiter ergab sich die Superposition einer Grube der Velatiker Kultur mit einer Erdhütte und Pfostengrube aus der römischen Kaiserzeit. In der Nähe der Siedlungsobjekte erschien ein Körpergrab mit einem erwachsenen Individuum in Strecklage, mit dem Kopf nach Westen, ohne Datierungsfunde.

NOVÉ NÁLEZY U BÝVALÉ CIHELNY V HULÍNĚ (okr. Kroměříž)

Dalibor Kolbinger, Hulín

V prostoru někdejší cihelny u Hulína, známé již dlouho jako místo ničení sídlištního prostoru i pohřebiště lužické kultury, byl v lednu 1990 jižně od zaniklého hliníku upravován terén pro další stavby. Při tom byly odkryty a prozkoumány sídlištní objekty. Jeden patřil do doby stěhování

národů, dva menší do starolužického období lužické kultury a k těmto lze přiřadit i dvě kůlové jamky.

Neue Funde bei der ehemaligen Ziegelei in Hulín (Bez. Kroměříž). Im Raum der lausitzen Siedlung und des Gräberfeldes haben zwei Objekte aus altlausitzer Kultur und ein Objekt aus Völkerwanderungszeit durchforschen.

DALŠÍ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY ZE ZNOJEMSKA A TŘEBÍČSKA

Jaromír Kovárník, Jihomoravské muzeum Znojmo
(Tab. 26 - 34)

Pokračující klasický terénní archeologický průzkum v r. 1990 přinesl na jižní a jihozápadní Moravě doplňující a upřesňující poznatky v několika oblastech.

a) Například jde o rozšíření počtu pravěkých a raně historických lokalit v úrodné inundaci Dyje v katastrech Oblekovic, Nesachleb, Dyje, Krhovic, Derflic, Strachotic, Valtrovic, Slupí, Jaroslavice, Hevlína, Hrabětic, Hrádku, Dyjákovic aj. Je samozřejmé, že nové archeologické lokality můžeme předpokládat také u Bohumilic, Tasovic, Hodonic, Micmanic, Oleksoviček, Kříděluvek aj. Prvá pozorování zde ukazují na obdobnou situaci, jakou jsme postihli na dolním toku Jevišovky. Původní úroveň povrchu archeologických lokalit je tu převrstvena poměrně mocnými sedimenty náplav, které se zde ukládaly zejména od 12.-13. století. Naorávání (a poškozování) archeologických objektů není na tomto území tak časté, třebaže zde bylo relativně husté osídlení. Můžeme říci, že nejen téměř každá mírná vyvýšenina v blízkosti řeky nese doklady pravěkého nebo raně historického osídlení. Analogická zjištění lze pravděpodobně očekávat v celém Dyjskosvrateckém úvalu (dolní tok Jihlavy a Svatky) a v Pomoraví.

b) Zajímavé výsledky jsme získali při sledování vysokých teras (zejména řeky Dyje). V průběhu mladšího a středního paleolitu a snad také ve starším paleolitu skýtaly tyto polohy dobré podmínky k osídlení. Mnohdy jde až o lokality charakteru vysokých ostrožien: Hnanice IV, Znojmo - Nesachleby IV, Dobšice III, Dyje I.

Druhou skupinu tvoří paleolitické nálezy z plošin na vysokých březích kaňonovitého údolí Dyje např. v okolí Hnanic (Hnanice V). Na staré terase řeky Jevišovky může ležet lokalita Jevišovice I (velké exploatační centrum místních štípatelných surovin a pravěké ateliéry), kde jsme rovněž získali doklady osídlení od středního nebo snad staršího paleolitu až po eneolit. Podobnou polohu má lokalita Výrovce IV.

Výjimkou je lokalita Tvořihráz III s kolekcí mladopalcolitických nástrojů a nástroje pravděpodobně ze středního paleolitu (artefakt typu chopping-tool). Tato stanice se nachází na mírné vyvýšenině z říčního štěrku v údolní nivě Jevišovky.

Paleolitické osídlení na klasických j. až jv. svazích se sprašovým podložím jsme v Podyjí doložili nedaleko obce Hnanice (Hnanice I, III; tab. 31:1-13). Můžeme je datovat do středního (nástroje z křemene) a do mladšího paleolitu.

V r. 1990 jsme učinili zajímavý nález mamutího klu ve sprašových souvrstvích při jižním okraji Těšetic.

c) Při terénním archeologickém průzkumu jsme rozhojnili na jižní a jihozápadní Moravě počet pravěkých výšinných a opevněných sídlišť: Podmolí II, Hnanice IV, Hnanice VI, Znojmo - Nesachleby III, Dobšice III, Dyje I, Výrovce II, Výrovce III, IV, V a Horní Kounice. Některé z uvedených lokalit byly osídleny již od mladšího stupně kultury s MMK, dále hojně v eneolitu, době bronzové, ve starší době železné a snad také v pozdějších obdobích. Na jz. Moravě se rýsuje několik základních linií výšinných sídlišť, a to na řekách: Dyji, Jevišovce, Rokytne, Jihlavě a na jejich přítocích. Je to dáno také vhodnými přírodními podmínkami. Uvedené řeky vytvářejí

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1990

<i>Vydává:</i>	Archeologický ústav Akademie věd ČR Brno Koliště 19
<i>Odpovědný redaktor:</i>	Dr. Jaroslav Tejral
<i>Redakce:</i>	Dr. Eduard Droberjar (vedoucí redaktor) Dr. Lumír Poláček, Dagmar Vorlíčková
<i>Překlady:</i>	Dr. R. Tichý, E. Tichá
<i>Kresby:</i>	A. Krechlerová a autoři příspěvků
<i>Na titulním listě:</i>	bronzový přívěsek z depotu v Polešovicích
<i>Tisk:</i>	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
<i>Evidenční číslo:</i>	ÚVTEI-73332
<i>Vydáno jako rukopis:</i>	450 kusů